

UNIwersytet JANA KOCHANOWSKIEGO W KIELCACH

RAPORT

MONITOROWANIE KARIER ZAWODOWYCH ABSOLWENTÓW

ROCZNIK 2015/2016

badanie prowadzone po 5 latach od ukończenia studiów

RAPORT MONITOROWANIA KARIER ZAWODOWYCH ABSOLWENTÓW UNIwersYTETU JANA KOCHANOWSKIEGO W KIELCACH ROCZNIK 2015/2016 PO UPŁYWIE 5 LAT OD DATY ZŁOŻENIA EGZAMINU DYPLOMOWEGO

WSTĘP

Monitorowanie karier zawodowych absolwentów Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach jest realizowane w oparciu o przyjętą procedurę WSZJK-W/6. Stanowi integralną część doskonalenia procesu kształcenia. Umożliwia uzyskanie informacji na temat aktualnej sytuacji zawodowej absolwentów UJK na rynku pracy, zebranie ich opinii na temat przydatności wiedzy, umiejętności i kompetencji zdobytych w czasie studiów na Uniwersytecie w kontekście potrzeb rynku pracy oraz poznanie ich dalszych planów edukacyjnych i zawodowych. Monitorowanie obejmuje każdy rocznik absolwentów począwszy od roku 2011/2012. Dotyczy wszystkich kierunków studiów stacjonarnych i niestacjonarnych pierwszego i drugiego stopnia. Respondenci są badani trzykrotnie- po upływie roku oraz po trzech i pięciu latach od daty złożenia egzaminu dyplomowego. Badanie realizowane jest za pośrednictwem platformy internetowej. Narzędzie badania stanowi standaryzowany kwestionariusz ankiety.

CHARAKTERYSTYKA ABSOLWENTÓW ROKU AKADEMICKIEGO 2015/2016

Przedstawione poniżej opracowanie prezentuje wyniki kolejnej edycji monitorowania karier zawodowych absolwentów Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach. Próbę badawczą stanowili absolwenci rocznika 2015/2016. Ich opinie zebrano po upływie 5 lat od daty złożenia egzaminu dyplomowego.

Wypełnione kwestionariusze ankiet odesłało 548 respondentów, co stanowiło 15,1% populacji absolwentów badanego rocznika. Rok akademicki 2015/2016 ukończyło 3610 studentów. Dyplomy licencjackie otrzymało 1547 osób na studiach stacjonarnych i 336 studentów studiów niestacjonarnych. Tytuł magistra uzyskało 1206 studentów studiów stacjonarnych oraz 521 studentów studiujących niestacjonarnie. Największy udział w badaniu odnotowano wśród absolwentów studiów licencjackich stacjonarnych – 55 % respondentów (Tabela nr 1).

Tabela 1. Udział procentowy ankietowanych ze względu na formę i poziom studiów.

FORMA I POZIOM STUDIÓW	LICZBA ABSOLWENTÓW	LICZBA ANKIETOWANYCH	% UDZIAŁ ANKIETOWANYCH
licencjackie ogółem	1883	258	13,7
stacjonarne	1547	213	55,0
niestacjonarne	336	45	13,4
magisterskie ogółem	1727	290	16,8
stacjonarne	1206	207	17,1
niestacjonarne	521	83	15,9
Ogółem	3610	548	15,1

Najliczniejszą grupę w prowadzonym badaniu stanowili absolwenci Wydziału Prawa i Nauk Społecznych – 28,6% odesłanych ankiet.

Na kolejnych miejscach znalazły się: Wydział Pedagogiki i Psychologii – 22,4% ankietowanych oraz Collegium Medicum ze wskazaniem 13,3%. Wydział Humanistyczny reprezentowało 12,2% respondentów a Wydział Nauk Ścisłych i Przyrodniczych – 10,2%.

Filię w Piotrkowie Trybunalskim reprezentowało 13,1% respondentów.

Pełen rozkład udziału absolwentów poszczególnych Wydziałów w badaniu przedstawia Tabela nr 2.

Tabela 2. Udział procentowy ankietowanych z podziałem na wydziały.

LP	WYDZIAŁ	LICZBA ANKIETOWANYCH	% UDZIAŁ ANKIETOWANYCH
1.	Wydział Prawa i Nauk Społecznych	157	28,6
2.	Wydział Pedagogiki i Psychologii	123	22,4
3.	Collegium Medicum	73	13,3
4.	Wydział Humanistyczny	67	12,2
5.	Wydział Nauk Ścisłych i Przyrodniczych	56	10,2
6.	Filia w Piotrkowie Trybunalskim	72	13,1

Do najliczniej reprezentowanych kierunków studiów (Tabela nr 3) należała Pedagogika- 123 osób, Zarządzanie - 57 osób, Ekonomia- 47 osób oraz Administracja – 46 osób.

Biorąc pod uwagę odsetek badanych przeważali absolwenci z kierunków: Filologia polska– 32,5%, Historia – 28,1%, Geografia – 27,9%, oraz Informatyka – 25,8%.

Procentowo najmniej ankiet wypełnili studenci kierunków: Fizyka – 0%, Kosmetologia – 0%, Mechatronika – 0%, Militarystyka Historyczna – 9%, Logistyka – 9,5%, Fizyka techniczna – 10%, Chemia – 11,1%, Administracja – 11,6%, Biologia – 11,8%, Matematyka – 15,1% oraz Ochrona Środowiska – 17,0%.

Tabela 3. Udział procentowy ankietowanych wg kierunków studiów.

LP.	KIERUNEK STUDIÓW	LICZBA ABSOLWENTÓW	LICZBA ANKIETOWANYCH	% UDZIAŁ ANKIETOWANYCH
1.	Administracja	394	46	11,6
2.	Bezpieczeństwo narodowe	88	13	14,8
3.	Biologia	51	6	11,8
4.	Biotechnologia	59	8	13,5
5.	Chemia	54	6	11,1
6.	Dziennikarstwo i komunikacja społeczna	62	11	17,7
7.	Edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej	39	7	17,9
8.	Ekonomia	286	47	16,4
9.	Filologia ogółem	166	32	19,3
10.	Filologia polska	77	25	32,5
11.	Fizjoterapia	194	27	13,9
12.	Fizyka	3	0	0
13.	Fizyka techniczna	10	1	10
14.	Geografia	43	12	27,9
15.	Historia	32	9	28,1
16.	Informatyka	31	8	25,8
17.	Informatyka i ekonometria	2	1	50

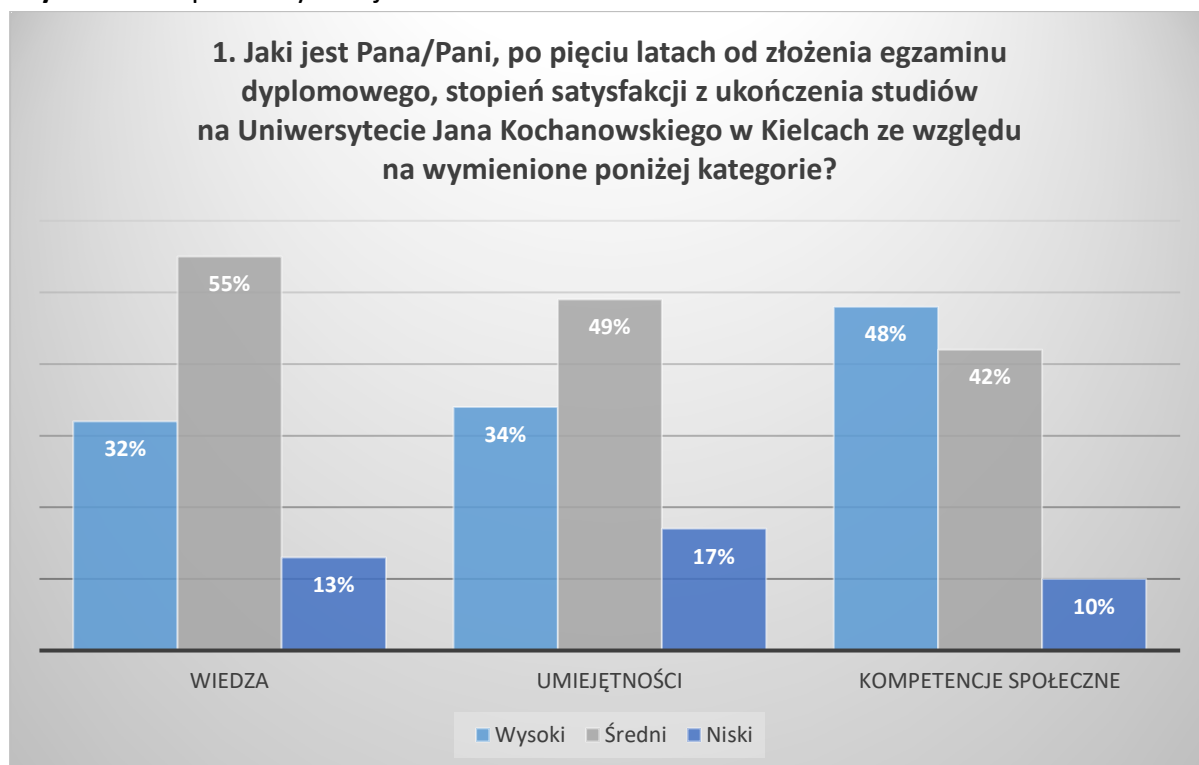
18.	Logistyka	115	11	9,5
19.	Kosmetologia	12	0	0
20.	Matematyka	33	5	15,1
21.	Mechatronika	15	0	0
22.	Militarystyka historyczna	11	1	9
23.	Ochrona środowiska	47	8	17,0
24.	Organizacja turystyki historycznej	2	1	50
25.	Pedagogika	833	123	14,8
26.	Pielęgniarstwo	179	25	14,0
27.	Politologia	32	7	21,9
28.	Położnictwo	64	12	18,7
29.	Praca socjalna	44	11	25
30.	Ratownictwo medyczne	40	5	12,5
31.	Stosunki międzynarodowe	42	8	19,0
32.	Sztuki plastyczne	28	5	17,8
33.	Wzornictwo	26	6	23
34.	Zarządzanie	465	57	12,2
35.	Zdrowie publiczne	33	4	12,1
Ogółem		3610	548	15,1

LOSY ZAWODOWE ABSOLWENTÓW ROKU AKADEMICKIEGO 2016/2017

Absolwenci w kierowanym do nich badaniu zostali poproszeni o subiektywną ocenę stopnia satysfakcji z ukończonych studiów na Uniwersytecie - w oparciu o wskazane w ankiecie trzy kategorie: wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne. W odpowiedziach przeważał wynik średni (Wykres nr 1). Biorąc pod uwagę ten stopień oceny, najwyżej respondenci ocenili poziom wiedzy. Natomiast patrząc na wszystkie parametry absolwenci ocenili najwyżej kolejno: kompetencje, wiedzę, umiejętności.

Poziom zdobytych w trakcie studiów kompetencji społecznych - 42% badanych absolwentów określiło jako średni, 48% jako wysoki, a 10% ankietowanych uznała, iż zdobyli kompetencje społeczne w stopniu niskim. W przypadku wiedzy - wysoką satysfakcję z uzyskanego jej poziomu w trakcie studiów wskazało 32% badanych absolwentów, średnią 55%, niską tylko 13%. W ocenie umiejętności uzyskano 49% wskazań średnich, 34% wyborów wysokich oraz 17% wskazań niskich

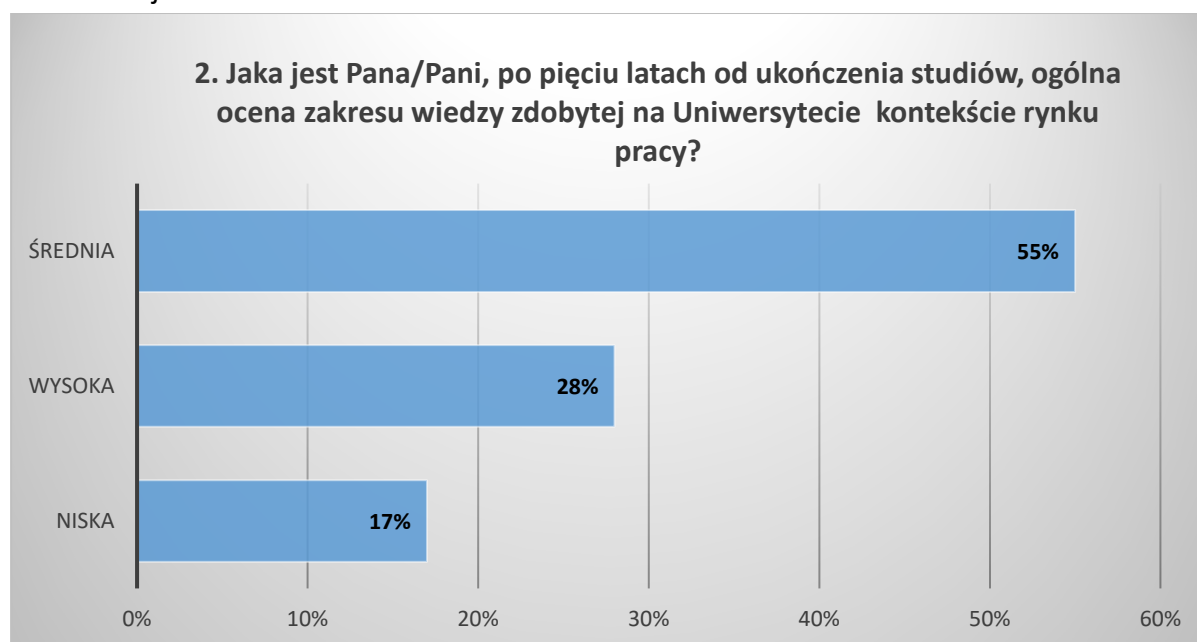
Wykres 1. Stopień satysfakcji z ukończenia studiów na UJK w Kielcach.

Respondenci pytani byli również o to, w jakim stopniu studia na Uniwersytecie Jana Kochanowskiego w Kielcach wyposażyły ich w wiedzę potrzebną do wykonywania wybranego zawodu, a co się z tym wiąże sprawnego poruszania się w obszarze przypisanych do niego zadań (Wykres nr 2).

Z badanej populacji ponad połowa respondentów - 55% oceniła przydatność zdobytej na Uniwersytecie wiedzy w wykonywanej obecnie pracy zawodowej na poziomie średnim. Kolejne 28% badanych absolwentów uznało przydatność posiadanej wiedzy na poziomie wysokim. Następne 17% respondentów oceniło swoje przygotowanie w tym zakresie na poziomie niskim.

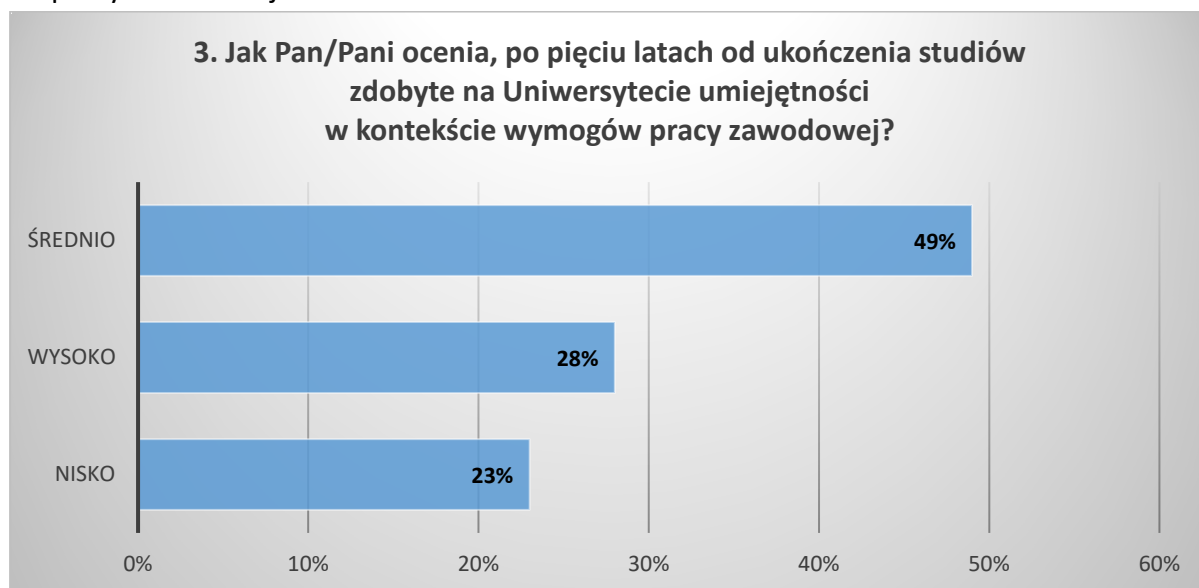
Wykres 2. Ocena zdobytej w trakcie studiów wiedzy ze względu na przygotowanie do pracy zawodowej.

Badani absolwenci ocenili również przydatność umiejętności zdobytych podczas studiów w kontekście przygotowania do wykonywanej pracy zawodowej (Wykres nr 3).

Wyrażając swoją opinię w 49% ocenili oni przydatność swoich umiejętności, rozwiniętych podczas lat studiów na Uniwersytecie na poziomie średnim. W 28% wybrali wskazania na poziomie wysokim, a w 23% uznali przydatność posiadanych umiejętności w wykonywaniu pracy zawodowej na poziomie niskim.

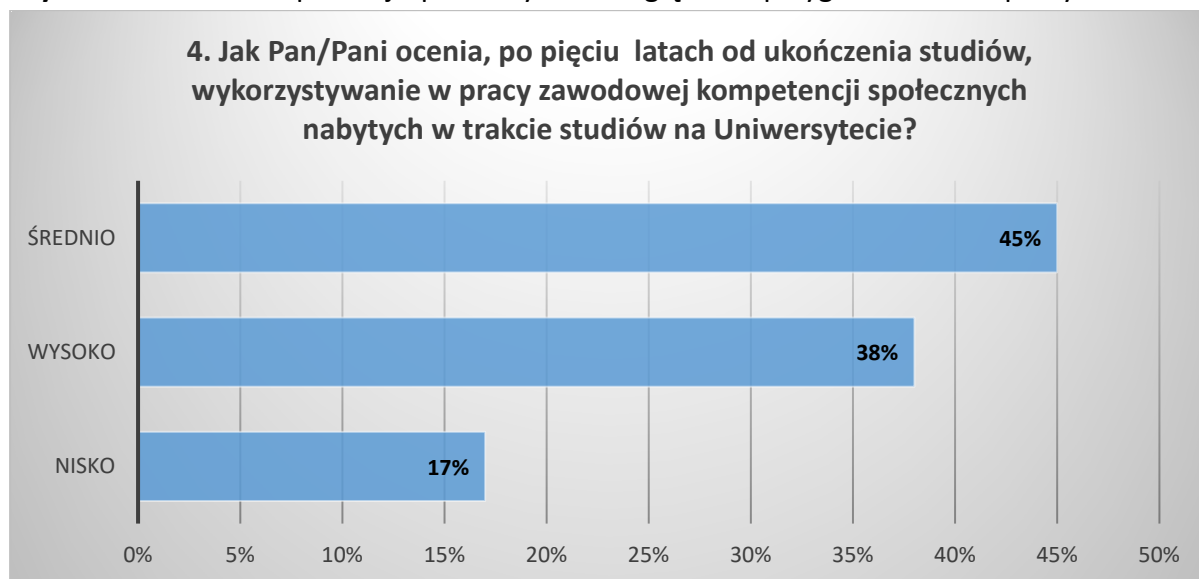
Wykres 3. Ocena zdobytych w trakcie studiów umiejętności w kontekście przygotowania do pracy zawodowej.

Badani mieli również za zadanie ocenić kompetencje społeczne w kontekście przygotowania do pracy zawodowej (Wykres nr 4).

Wśród zebranych odpowiedzi absolwentów w 45% odnotowano wskazania średnie, w 38% wysokie. W 17% respondenci ocenili przydatność posiadanych kompetencji społecznych w realizacji czynności zawodowych na poziomie niskim.

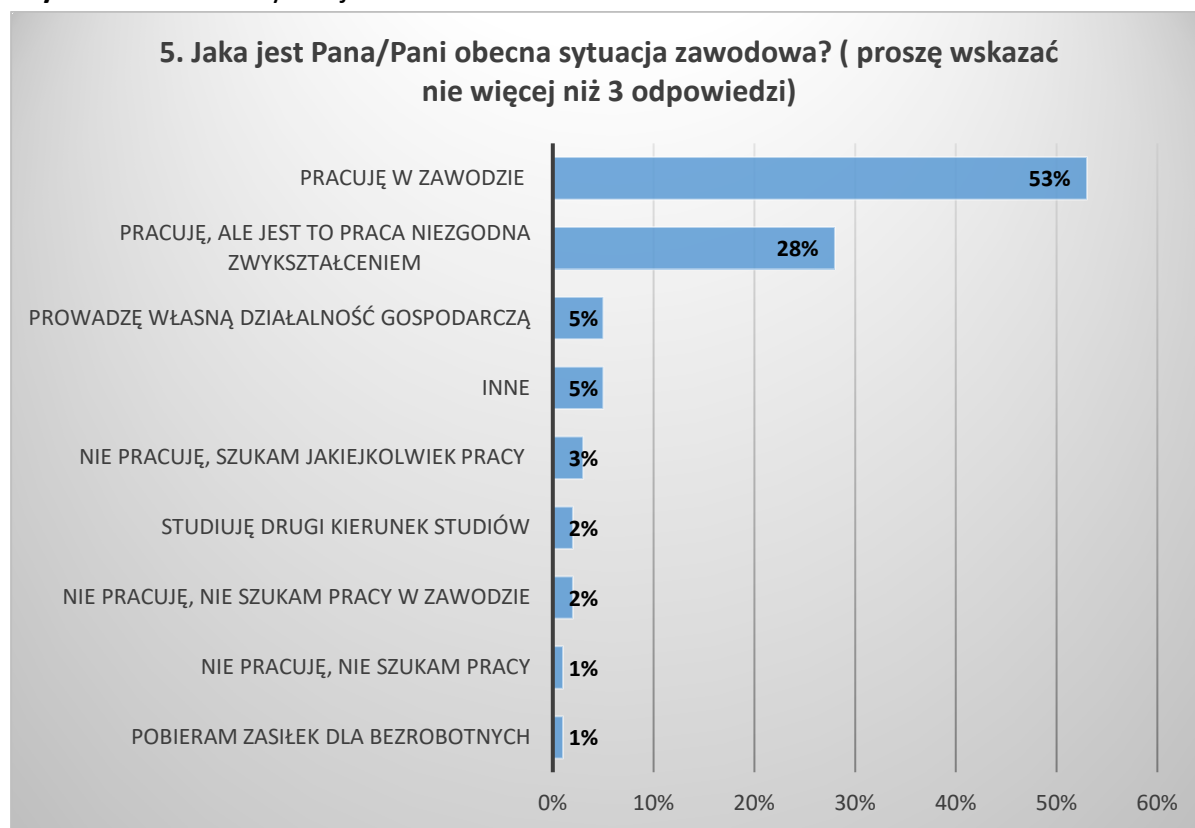
Wykres 4. Ocena kompetencji społecznych ze względu na przygotowanie do pracy.

Kolejne pytanie kierowane w ankiecie do badanych absolwentów dotyczyło zdiagnozowania ich aktualnej sytuacji zawodowej (Wykres 5).

Wśród respondentów największą grupę stanowiły osoby pracujące w zawodzie – 53% udzielonych odpowiedzi. Na kolejnych miejscach znalazły się osoby pracujące, ale niezgodnie z wykształceniem - 28%. Działalność gospodarczą prowadzi 5% ankietowanych, nie pracuje ale szuka pracy w zawodzie 2% absolwentów. Naukę na drugim kierunku studiów kontynuuje również 2% respondentów. Jakiegokolwiek pracy poszukuje 3% badanych. Najmniejszy odsetek respondentów nie pracuje i nie szuka pracy bądź pobiera zasiłek dla bezrobotnych – po 1% wskazań. Badani mogli wskazać też inne odpowiedzi, zdecydowało się na to 5% respondentów. Do najbardziej popularnych odpowiedzi należały: rozpoczęcie studiów doktoranckich, podjęcie pracy za granicą, staż z urzędu pracy, program wymiany kulturowej za granicą, przebywanie na urlopie macierzyńskim, ale również praca w wyuczonym zawodzie, który nie był związany z podjęciem studiów na Uniwersytecie Jana Kochanowskiego w Kielcach.

Wykres 5. Obecna sytuacja zawodowa absolwentów

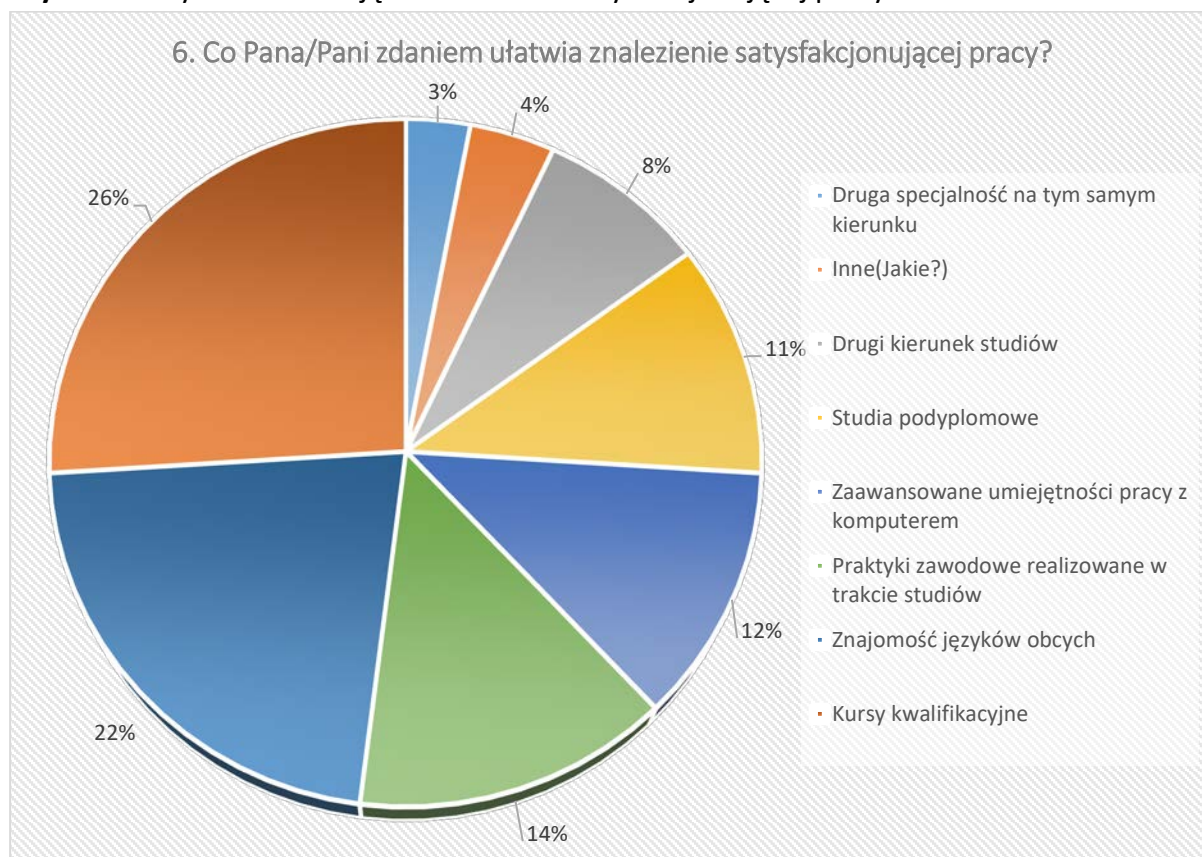
W ocenie czynników ułatwiających znalezienie satysfakcjonującej pracy (Wykres nr 6) na pierwszym miejscu badani wymienili kursy kwalifikacyjne - 26%, znajomość języków obcych wskazywało 22% ankietowanych.

W następnej kolejności respondenci podali praktyki zawodowe realizowane w trakcie studiów – 14%, zaawansowane umiejętności pracy z komputerem - 12%, studia podyplomowe - 11%, drugi kierunek studiów - 8%.

Najmniejszą rangę badani przyznali drugiej specjalności na tym samym kierunku - 3%.

Respondenci wskazywali również na inne czynniki ułatwiające znalezienie satysfakcjonującej pracy. Do najczęściej podawanych należały: umiejętności społeczne, doświadczenie zawodowe, sieć kontaktów, wszechstronność, zaradność życiowa, zaangażowanie, prawo jazdy, staż po studiach organizowany przez uczelnię, samodoskonalenie

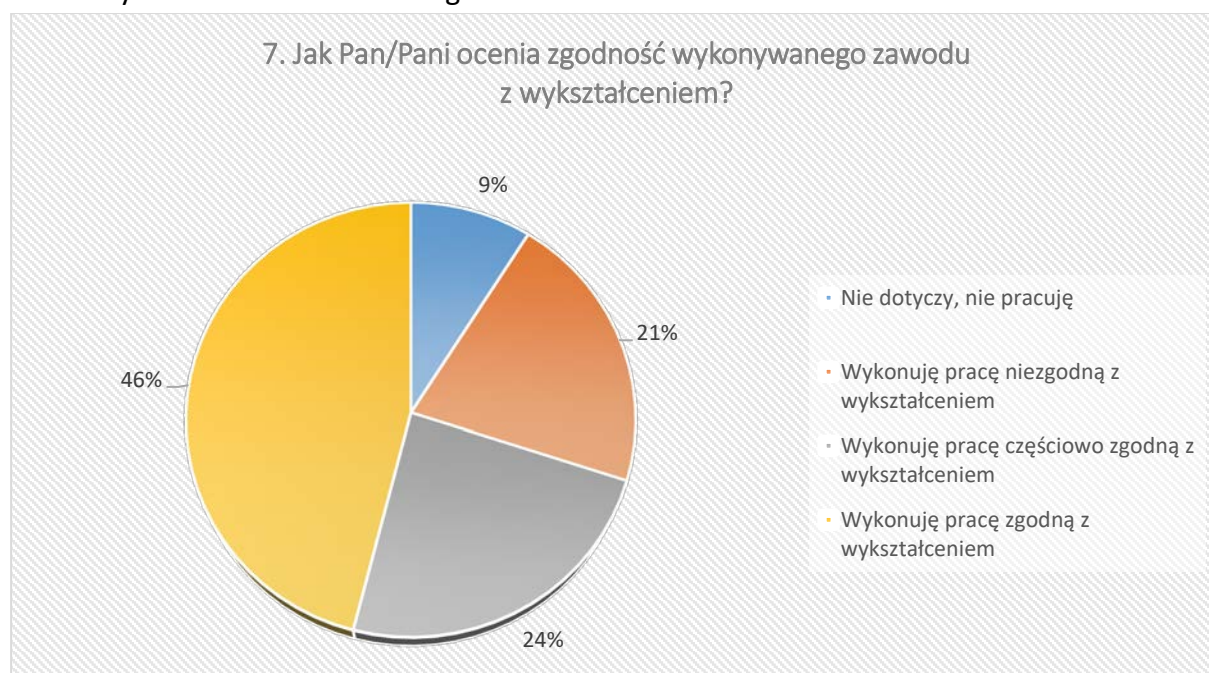
Wykres 6. Czynniki ułatwiające znalezienie satysfakcjonującej pracy.

Kolejną oceną o jaką poproszono respondentów była zgodność wykonywanego zawodu z posiadanym wykształceniem (Wykres nr 7).

Duża część respondentów podała do wiadomości, iż wykonuje pracę zgodną z wykształceniem - 46%, zaś w 24% wykonywali pracę częściowo zgodną z wykształceniem. Absolwenci wykonujący pracę niezgodną z ich wykształceniem stanowili 21% ankietowanych. W badanej grupie absolwentów rocznika 2015/2016 Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach osoby, które nie pracowały stanowiły 9% respondentów.

Wykres 7. Ocena zgodności wykonywanego zawodu z wykształceniem absolwentów Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach.

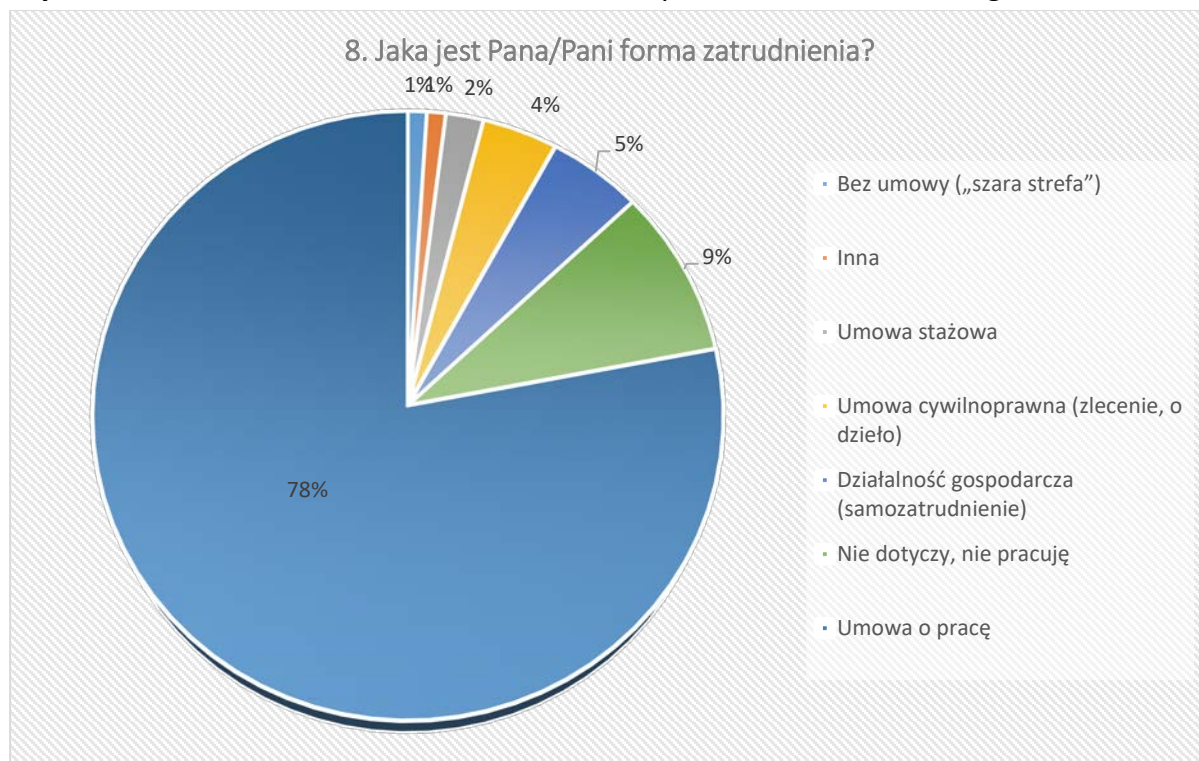

Praca zarobkowa może być wykonywana w różnych formach zatrudnienia. Dlatego też zapytano absolwentów biorących udział w badaniu o ich obecną sytuację na rynku pracy (Wykres nr 8).

Zdecydowana większość absolwentów Uniwersytetu wskazała, że pracuje w oparciu o umowę o pracę - 78% udzielonych odpowiedzi. W badanej populacji 9% absolwentów wskazało, iż nie pracuje, własną działalność gospodarczą prowadzi 5% badanych, 4%

ankietowanych jest zatrudniona na umowę cywilnoprawną. Umowę stażową deklarowało 2% respondentów. Najmniej wyborów dotyczyło pracy bez umowy, tj. tzw. szarej strefy - 1%. Inną formę zatrudnienia również wskazało 1% badanych, wśród której wskazywali m. in. na umowę o pracę na zastępstwo.

Wykres 8. Forma zatrudnienia absolwentów Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach.

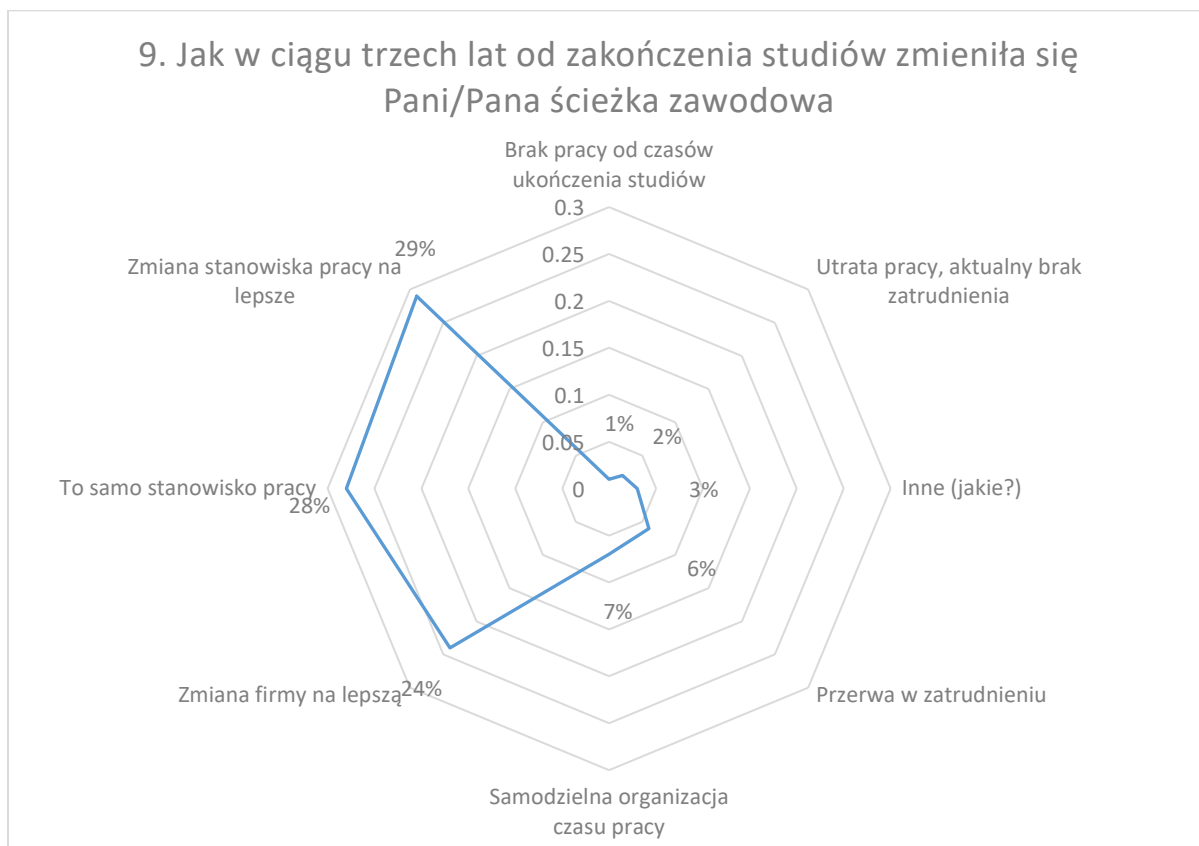
W prowadzonym badaniu zwrócono się też do absolwentów Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach z prośbą o odpowiedź na pytanie, jak w ciągu pięciu lat zmieniła się ich ścieżka zawodowa (Wykres nr 9).

Najwięcej – 29% badanych absolwentów zmieniło stanowisko pracy na lepsze, nieco mniej respondentów zajmowało to samo stanowisko pracy - 28%.

Część osób podała do wiadomości zmianę firmy na lepszą - 24%. Samodzielną organizację czasu pracy deklarowało 7% ankietowanych, na przerwę w zatrudnieniu wskazywało 6% absolwentów. Brak pracy od czasu ukończenia studiów wskazało 1% respondentów. Aktualny brak zatrudnienia wskazało 2% ankietowanych.

Badani podali inne odpowiedzi, nie wymienione w kafeterii - 3%. Do nich należały: rozpoczęcie studiów na II stopniu, wyjazd za granicę w celach zarobkowych, podjęcie pracy na umowę o dzieło oraz dalsza nauka na studiach podyplomowych, zmiana branży, zmiana specjalizacji.

Wykres 9. Ścieżka zawodowa absolwentów trzy lata od zakończenia studiów.

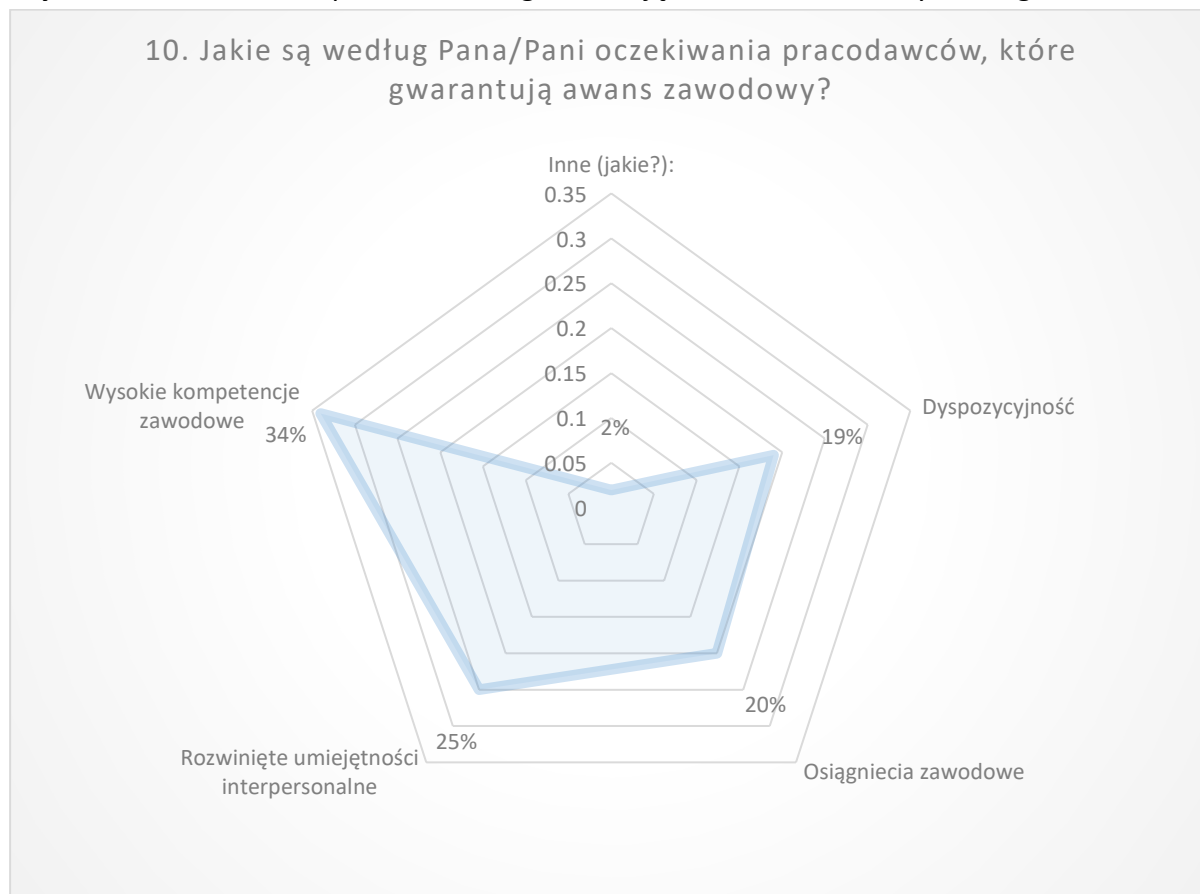

Badani zapytano również o oczekiwania pracodawców, które gwarantują sukces zawodowy (Wykres nr 10).

Ponad 1/3 absolwentów Uniwersytetu wskazała na wysokie kompetencje zawodowe. Na drugim miejscu plasowały się rozwinięte umiejętności interpersonalne - 25%. Niewiele mniej badanych zaznaczyło w ankiecie osiągnięcia zawodowe - 20%. Kolejne miejsce zajmowała dyspozycyjność - 19%.

Wśród odpowiedzi znalazły się również inne, które nie były zasugerowane w kafeterii. Należały do nich: doświadczenie zawodowe, spójna ścieżka kariery, umiejętności praktyczne, elastyczność i chęć ciągłej nauki, efektywność w realizacji wyznaczonych przez pracodawcę celów.

Wykres 10. Oczekiwania pracodawców gwarantujące awans zawodowy według absolwentów.

Badani zostali poproszeni o wyrażanie opinii na temat zadowolenia z obecnej sytuacji zawodowej pod kątem konkretnych czynników takich jak: instytucja/firma, stanowisko pracy, możliwość rozwoju kariery, wykonywana praca, zakres odpowiedzialności (Wykres 11).

Ogólnie przeważały odpowiedzi potwierdzające zadowolenie z obecnej sytuacji zawodowej absolwentów biorących udział w badaniu.

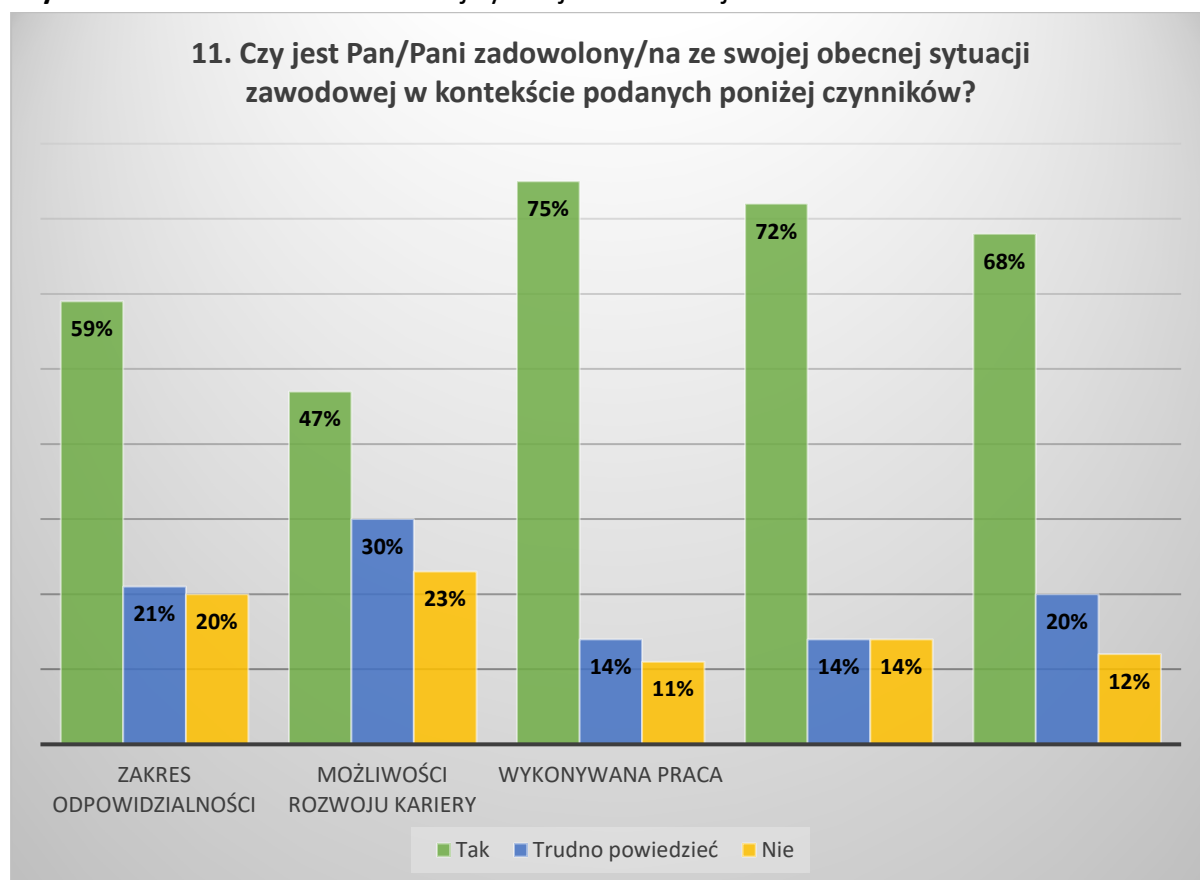
Największe zadowolenie odnotowano przy odpowiedziach wskazujących na takie czynniki jak: stanowisko pracy jakie zajmowali badani absolwenci – 72% oraz wykonywana praca – 75%

wskazań, niewiele mniej bo 68% wskazań dotyczyło odpowiedzi dotyczących instytucji/firmy w jakiej ankietowani znaleźli zatrudnienie.

Czynnik „zakres odpowiedzialności” uzyskał również wysoką liczbę wskazań twierdzących plasujących się na poziomie 59%.

Najmniejsze zadowolenie respondenci wykazywali w czynniku „możliwość rozwoju kariery”- 47% odpowiedzi.

Wykres 11. Zadowolenie z obecnej sytuacji zawodowej.

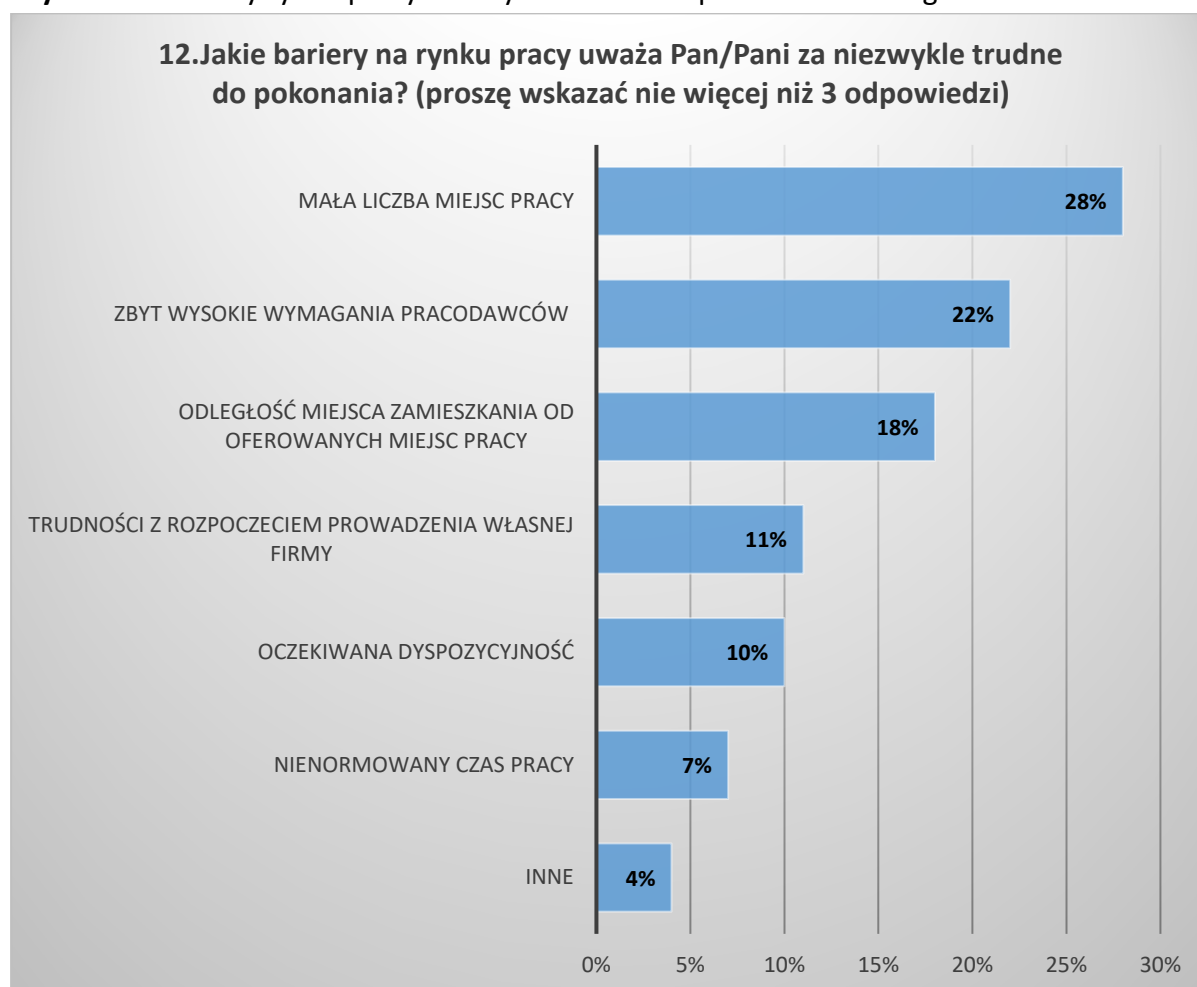
W kolejnym pytaniu ankiety absolwenci zostali poproszeni o określenie najtrudniejszych barier na rynku pracy (Wykres 12).

Ankietowani za najtrudniejszą z barier uznali małą liczbę miejsc pracy, odpowiedź ta otrzymała 28% wskazań. Na zbyt wysokie wymagania pracodawców wskazywało 22% respondentów.

Kolejnymi czynnikami niezwykle trudnymi do pokonania na rynku pracy okazały się, według absolwentów, odległość miejsca zamieszkania od oferowanych miejsc pracy – 18% wskazań. Trudności z rozpoczęciem prowadzenia własnej firmy wskazało 11% badanych natomiast na oczekiwaną dyspozycyjność wskazało 10% respondentów. Nienormowany czas pracy jako kolejną barierę rynku pracy oznaczyło 7% badanych.

Część ankietowanych położyła nacisk na inne odpowiedzi, niż te które były przedstawione w kafeterii. Do nich należały: niskie wynagrodzenia, brak chęci do pracy, brak doświadczenia zawodowego, zbyt wysokie koszty utrzymania pracownika, niewielkie możliwości uzyskania awansu, znajomość specjalistycznych programów informatycznych, brak formalnego potwierdzenia znajomości języka obcego.

Wykres 12. Bariery rynku pracy niezwykle trudne do pokonania według absolwentów.

PODSUMOWANIE

Zebrane i przeanalizowane wyniki badania pozwoliły na poznanie opinii badanych absolwentów Uniwersytetu rocznika 2015/2016 w kwestiach dotyczących:

- a) jakości kształcenia oraz przygotowania pod kątem wejścia na rynek pracy - absolwenci wyrażali swoje opinie na temat wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych nabytych w trakcie studiów oraz szans i barier obecnego rynku pracy,
- b) wyboru miejsca pracy w ujęciu przestrzennym,
- c) oczekiwań pracodawców podyktowanych wymaganiami obecnego rynku pracy,
- d) formy prawnej świadczenia pracy i czasu poszukiwania zatrudnienia,
- e) doświadczeń nabywanych w trakcie nauki na Uniwersytecie,
- f) zadowolenia z kierunku kształcenia i jego zgodności z wykonywanym zawodem.

W raporcie znajdują się wyniki prezentowane w sposób całościowy dla Uniwersytetu, zestawienia dla poszczególnych kierunków tworzone są na ich zamówienie.

Nieobligatoryjny charakter udziału absolwentów w badaniu niesie za sobą istotne konsekwencje dla reprezentatywności badania, a co za tym idzie możliwości wnioskowania z próby na zbiorowość generalną. Badania nie objęły wszystkich absolwentów Uniwersytetu, co powoduje, że należy je traktować sondażowo. Stanowią jednak cenne źródło informacji.

Przeprowadzona analiza uzyskanych danych wykazała, iż najwyższy stopień satysfakcji z ukończonych studiów na Uniwersytecie absolwenci odczuwają w kategorii kompetencji, następnie wiedzy oraz umiejętności.

Czynnikiem ułatwiającym znalezienie satysfakcjonującej pracy zawodowej według badanych jest znajomość języków obcych, kursy kwalifikacyjne, jak również praktyki zawodowe realizowane w trakcie studiów.

Pięć lat po zakończeniu studiów pracuje ogólnie 91% absolwentów. Absolwenci wykonujący pracę zawodową zgodną z uzyskanym wykształceniem stanowią 46% biorących udział w badaniu, 21% to osoby pracujące niezgodnie z wykształceniem.

Pracujący absolwenci są zadowoleni z obejmowanego stanowiska oraz z pracy wykonywanej w danej instytucji/firmie. Niższe zadowolenie wśród badanych można zauważyć głównie w zakresie możliwości rozwoju kariery.

Większość pracujących absolwentów zatrudniona jest na podstawie umowy o pracę. Osoby prowadzące działalność gospodarczą stanowią niewielki procent ankietowanych. Wynikać to może z różnych czynników, w tym w dużej mierze z obawy przed ryzykiem oraz brakiem środków finansowych na jej rozpoczęcie.

Większość ankietowanych podaje za największą barierę niezwykle trudną do pokonania na rynku pracy małą liczbę miejsc pracy, zbyt wysokie wymagania wśród pracodawców oraz odległość miejsca zamieszkania od miejsc pracy.

Biorąc pod uwagę wyżej wskazany nieobligatoryjny charakter udziału absolwentów w badaniu i wiążące się z tym konsekwencje, można sformułować następujące wnioski:

1. Wysokie kompetencje zawodowe połączone ze znajomością języków obcych wyniesione przez studentów w oraz doświadczenie zawodowe zdobyte podczas studiów ułatwiają znalezienie pracy po zakończeniu studiów. Nie zawsze jest to jednak praca zgodna z kierunkiem studiów i specjalnością, ale jest jednak pracą przynoszącą zawodowe doświadczenie.

2. Ograniczenia związane z dostępem do pracy zawodowej związane są ze stosunkowo małą liczbą miejsc pracy, zbyt wysokimi wymaganiami pracodawców oraz dużą odległością miejsca zamieszkania od miejsca pracy.

3. Kompetencje społeczne i wiedza zdobyta podczas studiów jest najbardziej przydatna na rynku pracy.

Barierą na rynku pracy raczej nie jest brak pracy spowodowany skalą bezrobocia, ale brak miejsc pracy odpowiadających wykształceniu wyuczonemu. Warto też zwrócić uwagę na fakt, iż absolwenci dostrzegają tylko bariery w rynku pracy. Wielu z nich nie zdaje sobie sprawy, że niektóre trudności tkwią w nich i przyczyniają się do brak możliwości znalezienia stałej pracy m.in. jest to niski poziom kompetencji społecznych.